

Anul 2021

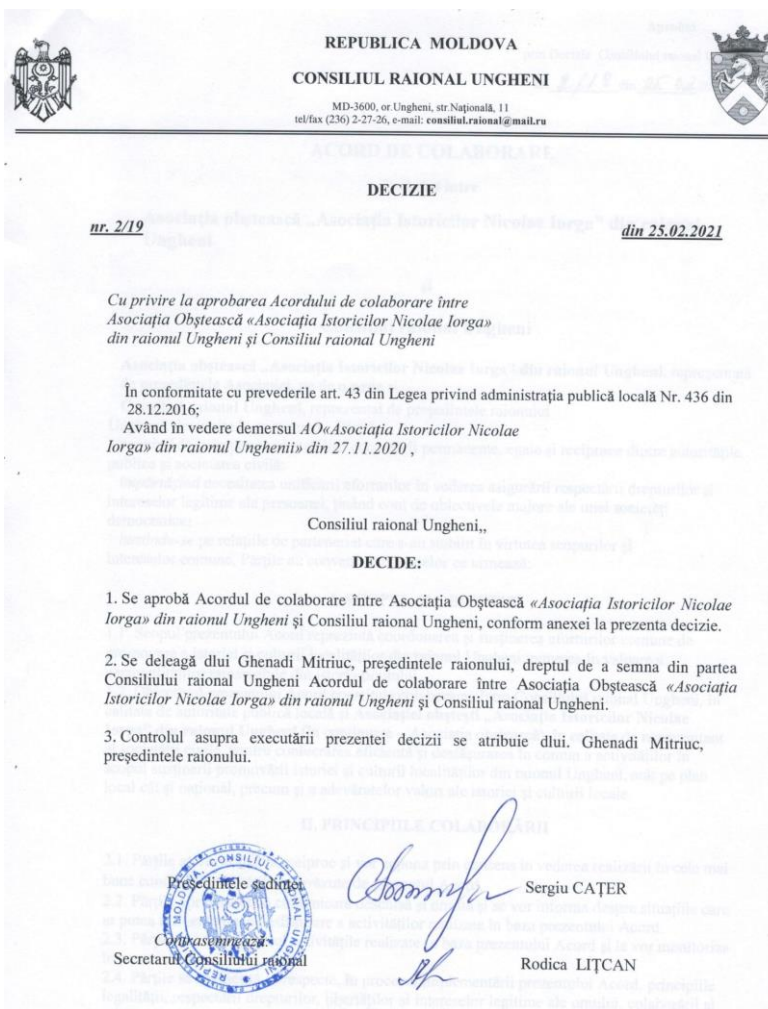
Anul 2021 a fost unul prolific din punct de vedere al activităților organizate de către Asociația Istoricilor „Nicolae Iorga”.

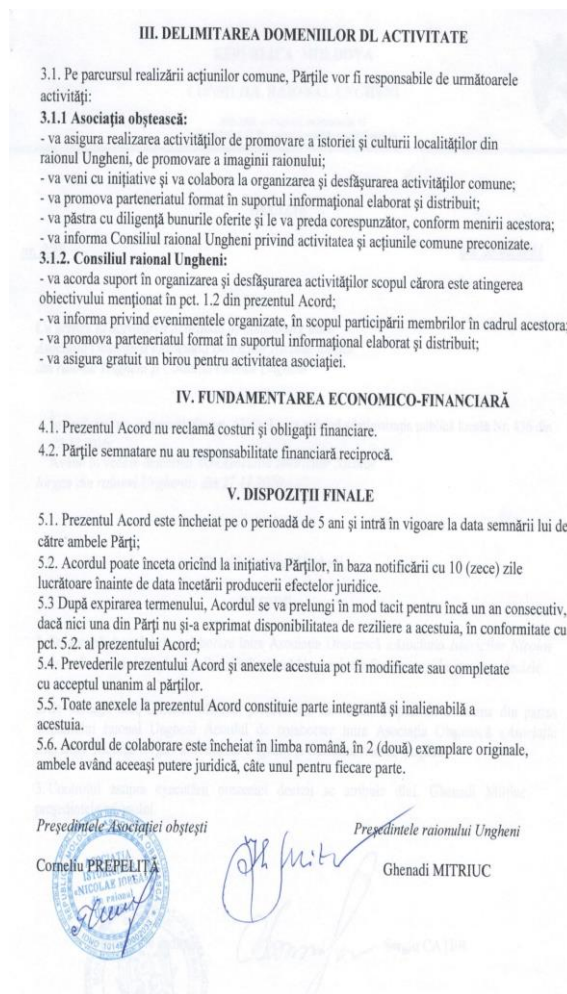
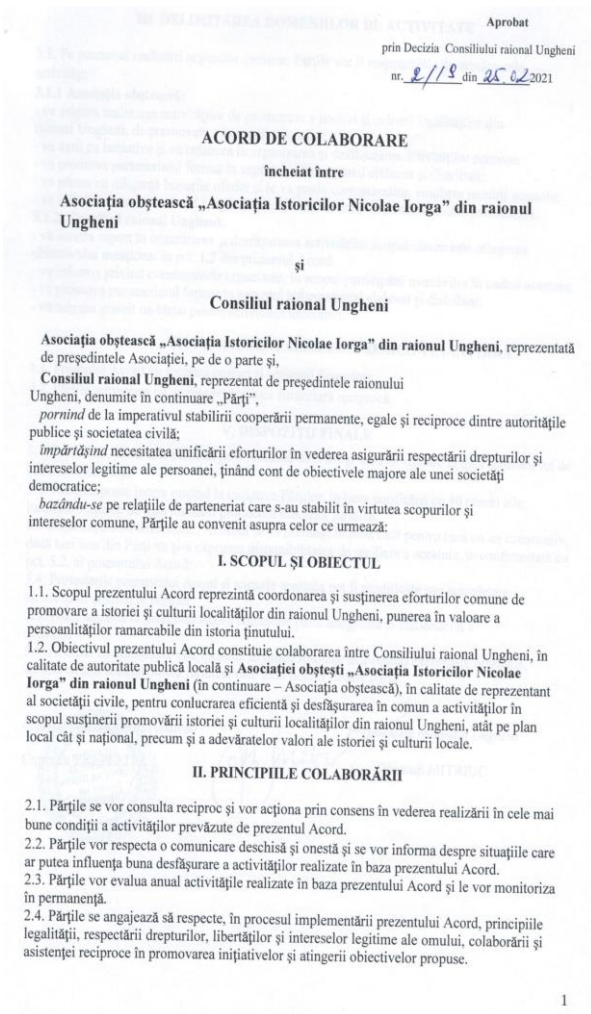
În anul 2021 Asociația Istoricilor „Nicolae Iorga” din raionul Ungheni am înaintat un demers către Consiliul raional Ungheni pentru a încheia un acord de colaborare, în scopul conlucrării eficiente în desfășurarea unor acțiuni comune de promovare a istoriei și culturii raionului Ungheni, punerea în valoare a personalităților remarcabile din istoria ținutului.

Dorim prin semnarea acestui acord, promovând istoria și cultura raionului Ungheni, să dăruim generațiilor de oameni din prezent și viitor din raionul Ungheni, un semn de profundă prețuire a istoriei localităților natale, care sunt component ale istoriei naționale.

Astfel la 25 februarie 2021, Consiliul Raional Ungheni a luat decizia cu nr.2/19, prin care a fost aprobat Acordul de colaborare între Asociația Istoricilor „Nicolae Iorga” din raionul Ungheni și Consiliul raional Ungheni.

Putem menționa că colaborarea cu Consiliul Raional Ungheni în acest prim an a fost foarte eficient și strâns. Un argument este sprijinul financiar acordat de către Consiliul Raional Ungheni în realizarea și instalarea plăcilor comemorative în memoria adevăraților eroi-martiri ai neamului din raionul Ungheni, căzuți în războiul din Transnistria. Plasarea plăcilor comemorative închinat eroilor ungheneni decedați în războiul din Transnistria, are drept scop principal informarea și sensibilizarea publicului larg față de patrimonial istoric, cunoașterea eroilor ungheneni care și-au sacrificat viața.

Unul din obiectivele Asociației Istoricilor prevăzut și în Statutul Asociației este punerea în valoare a personalităților locale. În acest context menționez că la 9 martie 2021, am înaintat un demers către Consiliul comunei Negurenii Vechi pentru a acorda Bibliotecii Publice din satul Zăzulenii Vechi numele „Vladimir Zarnițchi” și instalarea unei plăci comemorative în memoria eroul-martir căzut în războiul din Transnistria. Când Nistrul a început să sângereze, Vladimir Zarnițchi nu a stat mult pe gânduri, ca mulți alți bărbați ai neamului, a lăsat totul baltă, a luat arma și a plecat să lupte pentru independența țării, pentru libertate. Vladimir Zarnițchi s-a născut la 6 ianuarie 1968 în satul Zăzulenii vechi într-o familie de țărani. Prin ordinal de mobilizare a Ministerului Apărării a RM, în luna aprilie 1992, a fost încorporat de Centrul

militar Ungheni, ca voluntar și a participat active la acțiunile militare de pe Nistru. El a luptat pe platourile de la Coșnița, Chițcani și Tighina. A fost înmormântat în cimitirul din satul de baștină.

Iar la 18 martie 2021, Consiliul comunei Negurenii Vechi a adoptat decizia nr.3/8 cu privire la atribuirea căminului cultural și a bibliotecii numele „Vladimir Zarnițchi”. La 30 martie 2021, împreună cu membrii Asociației, Galina Uscatu, Sergiu Cozariuc și Vadim Pîslaru, șeful Secției Cultură Ungheni, am făcut o donație de carte Bibliotecii Publice „Vladimir Zarnițchi” și am transmis și panourile–avizier a Căminului Cultural și Bibliotecii publice, care poartă numele eroului- martir.

Asociația Istoricilor „Nicolae Iorga” din raionul Ungheni

Nr. 3 din 09.03.2021

Primarului interimar al
com.Negurenii Vechi
dl. Cozariuc Vadim

DEMERS

Asociația Istoricilor „Nicolae Iorga” din raionul Ungheni, intervine cu rugămintea pentru a include în ordinea de zi în cadrul Consiliului comunei Negurenii Vechi, acordarea Bibliotecii publice din satul Zăzulenii Vechi, numele de Biblioteca Publică Vladimir Zarnițchi și instalarea unei plăci comemorative în memoria adevăratului erou-martir al neamului și raionului nostru – VLADIMIR ZARNIȚCHI, pe fațada imobilului. Instalarea plăcii are drept scop principal informarea și sensibilizarea publicului larg față de patrimoniul istoric, cunoașterea eroilor locali care și-au sacrificat viața în războiul din Transnistria.

Când Nistru a început să sângereze, Vladimir Zarnițchi nu a stat mult pe gânduri, ca mulți alți bărbați ai neamului, a lăsat totul baltă, a luat arma și a plecat să lupte pentru independența țării, pentru libertate. Să ne închinăm în fața lui Vladimir Zarnițchi, care nu a știut cea frică și lășitatea.

În fiecare localitate din care a căzut un cetățean al Republicii Moldova, raionului în acest război, numele lui trebuie cinstit. Dorim ca această inițiativă și placa comemorativă să devină un bogat tezaur istorico-cultural, dăruit generațiilor de oameni, prezente și viitoare din raionul Ungheni, în semn de profundă prețuire a istoriei localităților natale, care sunt componente ale istoriei naționale. Noi suntem obligați să educăm generațiile următoare în spiritul patriotismului, dragostei de neam și țară.

În numele asociației, Vă aducem sincerele noastre mulțumiri pentru sprijinul acordat.

Cu aleasă considerațiune,

Președintele Asociației Istoricilor
„Nicolae Iorga” din raionul Ungheni

Corneliu Prepelită

REPUBLICA MOLDOVA
Consiliul comunal Negurenii Vechi
MD 3639, satul Negurenii Vechi, raionul Ungheni
tel.: (0236)-92236, 92238; tel./fax: (0236) 92887; email: negurenii@gmail.com

DECIZIE nr. 3/8
Din 18.03.2021

**Cu privire la atribuirea căminului cultural și a
bibliotecii publice Zăzulenii Vechi în numele
Vladimir Zarnițchi- erou martir al conflictului din Transnistria**

În baza art.14, lit.s) al Legii R.Moldova nr.436/2006 privind administrația publică locală, demersului parvenit din partea Asociației Istoricilor din Ungheni, avizelor comisiilor de specialitate, Consiliul local Negurenii Vechi,

DECIDE:

1. Se atribuie denumirea căminului cultural și a bibliotecii publice Zăzulenii Vechi – Vladimir Zarnițchi.
2. Se permite plasarea plăcii comemorative ce îl va reprezenta pe Vladimir Zarnițchi- erou martir al conflictului din Transnistria, în incinta căminului cultural Zăzulenii Vechi.
3. Controlul asupra executării prezentei decizii se pune în sarcina primarului interimar Vadim Cozariuc.

AU VOTAT: Pentru – 9, Împotriva - 0, S-au abținut – 0.

Presedintele ședinței

Caraș Irina

Contrasemnat,

Secretarul Consiliului comunal

Manole Liliana

La 3 martie 2021 am înaintat un demers către primăria comunei Florițoaia Veche pentru a acorda Bibliotecii Publice din satul Florițoaia Veche, numele Biblioteca Publică „Ilie Mihalachi” și instalarea unei plăci comemorative în numele eroului căzut în războiul din Transnistria. Ilie Mihalachi s-a născut la 12 august 1972 în satul Florițoaia Veche, într-o familie de muncitori. A participat la războiul din Transnistria fiind înrolat în componența unității militare nr.40242, ca voluntar. A fost decorat post-mortem cu ordinal „Ștefan cel Mare”.

La 22 februarie, 2021 am înaintat un demers directorului gimnaziului Buciumeni, Ciornea Vera, pentru a acorda gimnaziului numele de Instituția Publică „Vladimir Cimpoieș”, în numele eroului-martir căzut în războiul din Transnistria. Vladimir Cimpoieș s-a născut la 15 martie 1970 în satul Buciumeni, într-o familie de muncitori. Vladimir a fost unul dintre primii care s-a avântat în luptă, fiind mecanic al unui TAB, riscându-și adesea viața. La începutul lunii mai, Vladimir a fost rănit în spate de gloanțele inamicului, fiind spitalizat la Chișinău. După tratament, datorită caracterului său de luptător, s-a reîntors pe câmpul de luptă, la Coșnița. Însă ziua de 28 mai 1992, Vladimir a fost lovit de o mină, fiind grav rănit în piept, rămânând și fără un picior. A decedat în ambulanță în drum spre spital.

Conform legislației în vigoare, pentru acordarea numelui unei instituții de învățământ e necesar să fie hotărârea Consiliului Profesoral, Consiliului de Administrație și Adunării Generale de Părinți, ulterior decizia finală în acordarea numelui aparține fondatorului instituției care este Consiliul Raional Ungheni.

Astfel în baza demersului cu numărul 1 din 22.02 2021 al Asociației Istorice „Nicolae Iorga”, Consiliul Profesoral, Consiliul de Administrație și Adunarea Generală de Părinți a gimnaziului Buciumeni au susținut acest demers.

În final, fondatorul instituției, Consiliul Raional Ungheni, în baza Legii administrației publice locale nr.436 din 28.12.2006 și în conformitate cu prevederile Codului Educației al Republicii Moldova, titlul III, cap.I, art.21, a luat decizia cu nr.5/34 din 29 iulie 2021 „Cu privire la atribuirea numelui „Vladimir Cimpoieș”, Instituției Publice Gimnaziului Buciumeni, începând cu 1 septembrie 2021.

Asociația Istorice „Nicolae Iorga” din raionul Ungheni

Nr. 1 din 22.02.2021

Directorului gimnaziului

Buciumeni dna.Ciornea Vera

DEMERS

Asociația Istorice „Nicolae Iorga” din raionul Ungheni, intervine cu rugămintea pentru a introduce în discuție în cadrul consiliului profesoral întrebarea cu privire la schimbarea denumirii gimnaziului din localitate, din Gimnaziul Buciumeni în Gimnaziul VLADIMIR CIMPOIEȘ, în memoria adevăratului erou al neamului, raionului și nu în ultimul rând al com. Buciumeni. Noi suntem datori să-i păstrăm veșnici în istoria neamului nostru pe cei pentru care patriotismul și dragostea de neam a fost mai presus de toate, luptând pentru suveranitatea și independența R.Moldova. Acești eroi și-au adus tributul pe altarul independenței și au căzut pentru idealurile naționale, dreptate și libertate, apărând vatra strămoșească, familia.

Când Nistru a început să sângereze, Vladimir Cimpoieș nu a stat mult pe gânduri, ca mulți alți bărbați ai neamului, a lăsat totul baltă, a luat arma și a plecat să lupte pentru independența țării, pentru libertate. Să ne închinăm în fața lui Vladimir Cimpoieș, care nu a știut cei frica și lășitatea.

În fiecare localitate din care a căzut un cetățean al Republicii Moldova, raionului în acest război, numele lui trebuie cinstit. Dorim ca prin schimbarea denumirii instituției de învățământ, să le înveșnicim memoria în numele generațiilor succesoare, ale eroilor – martiri care și-au adus tributul pe altarul independenței și au căzut pentru idealurile naționale, dreptate și libertate, apărând vatra strămoșească, familia, în semn de profundă prețuire a istoriei localităților natale, care sunt componente ale istoriei naționale. Noi suntem obligați să educăm generațiile următoare în spiritul patriotismului, dragostei de neam și țară.

În numele asociației, Vă aducem sincerele noastre mulțumiri pentru sprijinul acordat.

Cu aleasă considerație,

Președintele Asociației Istorice
„Nicolae Iorga” din raionul Ungheni

Corneliu Prepelită

Republica

Moldova

INSTITUȚIA PUBLICĂ GIMNAZIUL BUCIUMENI

MD-3627 s. Buciumeni, Ungheni, Republica Moldova tel: (0236) 46246 (mail: buciumenigimnaziul@gmail.com)

*Extras
din Procesul-Verbal nr.7
al Ședinței Consiliului de Administrație
din 02.04.2021
IP Gimnaziul Buciumeni*

Cu privire la examinarea Demersului Asociației Istorice Nicolae Iorga din or. Ungheni.

Examinând chestiune dată, Consiliul de Administrație

DECIDE:

A susține inițiativa Asociației Istorice "Nicolae Iorga" din or. Ungheni cu privire la schimbarea denumirii gimnaziului din IP Gimnaziul Buciumeni în IP Gimnaziul "Vladimir Cimpoeș".

Director *CIORNEA VERA* Ciornea Vera

Republica

Moldova

INSTITUȚIA PUBLICĂ GIMNAZIUL BUCIUMENI

MD-3627 s. Buciumeni, Ungheni, Republica Moldova tel: (0236) 46246 (mail: buciumenigimnaziul@gmail.com)

*Extras
din Procesul-Verbal nr.5
al ședinței Consiliului Profesorat
din 22.03.2021
IP Gimnaziul Buciumeni*

Cu privire la examinarea Demersului Asociației Istorice Nicolae Iorga din or. Ungheni.

Examinând chestiune dată, Consiliul Profesorat

DECIDE:

A susține inițiativa Asociației Istorice "Nicolae Iorga" din or. Ungheni cu privire la schimbarea denumirii gimnaziului din IP Gimnaziul Buciumeni în IP Gimnaziul "Vladimir Cimpoeș".

Director *CIORNEA VERA* Ciornea Vera

REPUBLICA MOLDOVA

CONSILIUL RAIONAL UNGHENI
MD-3600, or.Ungheni, str.Națională, 11

tel/fax (236) 2-27-26, e-mail: consiliul.raional@mail.ru

nr.5/34

DECIZIE

din 29 iulie 2021

*Cu privire la aprobarea atribuirii numelui „Vladimir Cimpoieș”,
Instituției Publice Gimnaziul Buciumeni din s. Buciumeni*

În baza Legii privind administrația publică locală nr.436 din 28.12.2006;
În conformitate cu prevederile Codului Educației al Republicii Moldova, titlul III, cap.1, art.21;
Având în vedere demersul *Instituției Publice Gimnaziul Buciumeni cu nr.80 din
20.04.2021*, în temeiul procesului - verbal al Consiliului Profesoral nr.5 din
22.03.2021, decizia Consiliului de Administrație nr.7 din 02.04.2021 și a procesului
verbal al Adunării Părintești din 16.04.2021, cu privire la acordarea numelui
„Vladimir Cimpoieș” gimnaziului Buciumeni.

Consiliul raional Ungheni

DECIDE:

1. Se aprobă atribuirea numelui „Vladimir Cimpoieș” Instituției Publice Gimnaziul Buciumeni din s. Buciumeni, în memoria eroului – martir căzut în războiul din Transnistria, începând cu 01.09.2021.
2. Prezenta decizie se va remite Ministerului Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova,
3. Controlul asupra executării prezentei decizii se atribuie dnei Tatiana Lazar, vicepreședintele raionului.

Au votat: pro – 29, contra -0; abținut – 0;

Președintele ședinței

Contrasemnează:

Secretarul Consiliului raional

Oleg BELBAS

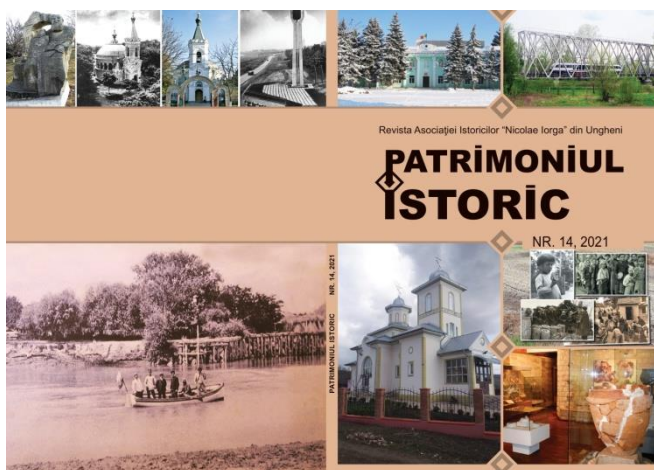
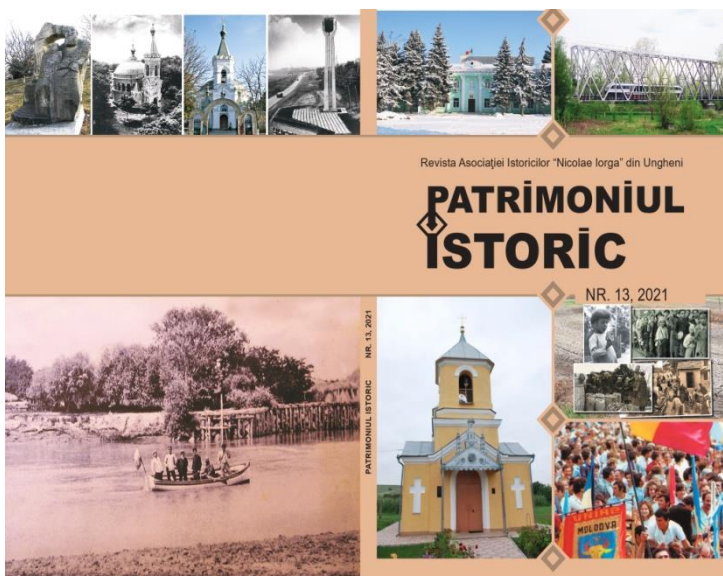
Rodica LITCAN

**CONFORM CU
ORIGINALUL**

Apariții editoriale

În acest an am scos de sub tipar două numere a revistei „Patrimoniul Istoric”. În revista numărul 13, istoricul Ion Chirtoagă, descrie fenomenul foametei din 1946-1947 din județul Bălți prin prisma satului Cetireni. Istoricul Alexandru Cerga cu care Asociația are o colaborare strânsă a scris despre istoria bisericii „Sfânta Treime” din satul Negurenii Vechi și biserica „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil din satul Gherman. Tânărul doctorand Sorin Șclearuc, originar din s.Sculeni a scris despre revoluționarul din Sculeni:

Alexandr Krusser. Subsemnatul am reflectat pe paginile acestei reviste despre două certe valori, care au intrat în memoria istoriei locale- „Iurie Vrabie-omul și ogorul” și „Vasile Lupu-Cetirenu- muzicant, judecător, poet. Un capitol aparte a fost acordat și etnografiei și folclorului din raion. Astfel, membrele Asociației, Eudochia Goian a făcut o călătorie prin casele țărănești tradiționale din Costuleni iar Maria Călin a vorbit despre „Rolul și aspectul structural al formației lăutărești în contextul folcloric al satului Sculeni în secolul XX”.

Revista nr.14 de asemenea a avut un bogat conținut la istoria și cultura raionului Ungheni. Subsemnatul am descris „Specificul colectivizării și reformei agrare în regiunea Prutului mijlociu”, iar directorul Muzeului de Istorie și Etnografie din Ungheni, dl.Vasile Iucal a realizat o scurtă privire geografică, istorică și economică a comunei Valea Mare. Directorul adjunct al MNEIN, dna Elena Cojocari a scris despre „Muzeele locale-cuibul dăinuirii strămoșești”. Autoarea menționează că prin acest articol dorește să scoată din anonimat muzeele locale, să sublinieze importanța lor în cadrul patrimoniului cultural național și rolul lor în procesul de educare a tinerei generații. Este descris istoricul apariției muzeelor din orașul Ungheni, satul Sculeni, Pîrlița, Cornești. Profesoara Eudochia Goian din satul Costuleni a descris povestea unui dans specific satului Costuleni. Profesoara Rita Prepelită, a vorbit despre -„Podul Eiffel de la Ungheni” și rolul pe care l-a avut inginerul francez, Alexandre Gustave Eiffel.

Masa rotundă „30 de ani de la Independență”

Anii se scurg, iar în Cartea Istoriei Neamului, rămân mereu vii amintirile despre oameni, evenimente, fapte. Ar fi păcat să nu vorbim cu prilejul aniversării a 30 ani de la semnarea Declarației de independență despre cei 10 deputați- Basoc Vasile, Para Vasile, Patraș Mihail, Coșcodan Mihai, Jardan Valeriu, Todoroi Dumitru, Sahanovschi Constantin, Șoimaru Vasile, Uncuță Victor, Bogacenco Stepan, care au reprezentat circumscripțiile raionului Ungheni din Primul Parlament al Republicii Moldova.

Acest Parlament a fost principala instituție care a contribuit la procesul istoric de transformare a unei colonii sovietice conduse de un regim totalitar comunist, într-un stat suveran, independent, democratic și cu aspirații europene. Dintre toate documentele adoptate de acest parlament, Declarația de Independență a exprimat cel mai fidel aspirațiile de libertate, independență, și unitate națională ale românilor de la est de Prut. Au votat și au semnat Declarația de Independență 278 de deputați. Acest Parlament a mai adoptat hotărâri referitoare la simbolurile statale ale Republicii Moldova – tricolorul și stema de stat, iar la 23 iunie – Declarația cu privire la suveranitate.

Tot în această perioadă au fost adoptate 1666 de acte legislative de bază din diverse domenii ce țin de reformele economice, politice, administrative etc. ale Statului Republica Moldova, au elaborat și proiectul Constituției Republicii Moldova care, ulterior, a fost adoptată la 12 iulie 1994 de către Parlamentul de legislatura a XIII-a.

După mine, niciodată nici o altă legislatură nu a avut atât de mulți deputați onești, sinceri, curajoși. Își desfășurau activitatea parlamentară fără a fi remunerați pentru aceasta. Li se păstrasera doar salariile de la locul de muncă pe care îl avea fiecare în localitatea de unde venea.

Deputații din Ungheni care veneau din teritoriu la ședințele în plen a Parlamentului, erau cazați în Hotelul „Codru”. În contextul respectiv am scris cartea „Unghenenii deputați ai independenței”.

În contextul aniversării a 30 de la adoptarea Declarației de Independență, Asociația am organizat la data de 25 august 2021 o masă rotundă cu titlul „30 de ani de la Independență”. La această activitate au fost prezenți deputații Primului Parlament care au reprezentat raionul Ungheni-Valeriu Jardan, Vasile Șoimaru, Dumitru Todoroi, Vasile Patraș, profesorii de istorie și locuitori ai raionului Ungheni. În cadrul acestei activități a avut loc și prezentarea cărții „Unghenenii deputați ai independenței”.

În cadrul acestei activități domnul Vasile Șoimaru a donat tuturor instituțiilor de învățământ din raion harta etnografică „Basarabia” autor Alexis Nour.

Participanții la masa rotundă dedicată 30 de ani de la Independență, 25 august 2020.

